

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ

"ο μείζων εν γεννητοίς γυναικών"

Εις την χορεία των Αγίων που τιμά η Εκκλησία μας, μετά την Υπεραγία Θεοτόκο, δεσπόζει η παρουσία του Αγίου Ιωάννου, του Προδρόμου και Βαπτιστού του Κυρίου μας.

Ενδεικτικό της τιμής αυτής, είναι ότι αφιερώνει πολλές ημέρες στη μνήμη του και ακόμη το ότι στο τέμπλο κάθε ορθόδοξου ναού, δίπλα στο Χριστό τοποθετείται η εικόνα του Ιωάννου.

Η διδασκαλία του υπήρξε δεκτική, ζητώντας από κάθε άνθρωπο να σταματήσει την ανηθικότητά του, βαπτίζοντας όσους έπαιρναν μια τέτοια απόφαση.

Η γέννησίς του αποτελεί υπέρβαση των φυσικών νόμων. Διότι, σ' όλες τις εποχές θεωρείται θαύμα η γέννησις από υπέργηρους γονείς. Οι γονείς του Ιωάννη ήταν τόσο ηλικιωμένοι, όταν τους αναγγέλθηκαν από τον Αρχάγγελο Γαβριήλ ότι θ' αποκτήσουν παιδί, ώστε ο πατέρας του Ζαχαρίας απίστησε, σκεπτόμενος ακριβώς το αφύσικο του πράγματος στο γήρας τους.

Σύμφωνα με τον Ευαγγελιστή Λουκά, ο Ιωάννης ήταν γιός του ιερέα Ζαχαρία και της Ελισάβετ που ήταν συγγενής της Θεοτόκου.

Σχετικά με τη σύλληψη και την γέννηση του, που συνέβη 6 μήνες πριν τη γέννηση του Ιησού Χριστού ο ίδιος Ευαγγελιστής εξιστορεί θαυμαστά γεγονότα. Επιπλέον, τότε όλος ο κόσμος πήγαινε να συμβουλευτεί τον Ιωάννη, και βαφτίζοντάς τους, οι ίδιοι εξομολογούντο τις αμαρτίες τους.

Όσο για το κυριότερο και θαυμαστότερο γεγονός, ήταν η γέννηση του.

Αν και η Ελισάβετ θεωρούνταν στείρα, ο Αρχάγγελος Γαβριήλ διαμήνυσε στον Ζαχαρία ότι τελικά η γυναίκα του θα γεννήσει αγόρι και να του δώσει το όνομα Ιωάννης (Λουκ. 1,13).

Στην αρχή ο Ζαχαρίας φέρεται να μην πίστεψε τα λόγια του Γαβριήλ και πιθανώς να υπέστη κάποιο κλονισμό κατά το οποίο έχασε την ομιλία του (γεγονός που ερμηνεύτηκε ως τιμωρία) όπου και παρέμεινε άλαλος έως την ημέρα ονομασίας του παιδιού.

Έτσι και έγινε. Οκτώ ημέρες μετά τη γέννηση του βρέφους, όταν ζητήθηκε από τον ίδιο να φανερώσει το όνομα του παιδιού, εκείνος έγραψε σε μια πινα-

κίδα το όνομα "Ιωάννης" και αμέσως επανήλθε η φωνή του (Λουκ. 1,63).

Πατρίδα του Ιωάννη, κατά μία παράδοση, θεωρείται η Χεβρών, κατ' άλλους η πόλη Ιούττα. Περί της νεανικής ζωής του Ιωάννη και του ιδιωτικού του βίου καμία πληροφορία δεν υπάρχει εκτός της πολύ λιπής αναφοράς του ίδιου παραπάνω Ευαγγελιστή ότι "το παιδίον ηύξανε και εκραταιούτο. Πνεύματι και ην εν τοις ερήμοις έως ημέρας αναδείξεως αυτού προς το Ισραήλ".

Σύμφωνα με αναφορά του Ευαγγελιστή Λουκά, ο Ιωάννης εμφανίζεται πλέον σε ηλικία 30 ετών "κατά θείαν εντολήν" "εν τη ερήμω της Ιουδαίας". Κάνοντας όμως λόγο περί του ποταμού Ιορδάνη συνάγεται ότι αναφέρεται στο νότιο τμήμα της χώρας, την περιορδανεία κηρύσσοντας: "Μετανοείτε ήγγικεν γαρ η βασιλεία των ουρανών" "βαπτίζοντας τους προσερχόμενους προς αυτόν".) (Ματθ.3.2).

Παράλληλα με τα κηρύγματά του, ήταν και η εμφάνιση του, καθώς ο ασκητικός βίος και η διατροφή του. Φορούσε μάλλινο ένδυμα "από τρίχες καμήλου και ζώνη δερμάτινη περί την οσφύτου", ενώ η διατροφή του ήταν άγριο μέλι και ακρίδες.

Φαίνεται πως δεν παρέμενε συνέχεια στο ίδιο μέρος, αλλά περιερχόταν "πάσαν την περιχώραν του Ιορδάνη κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας".

Τόσο η εμφάνιση αυτή, όσο και ο ασκητικός βίος του Ιωάννη παράλληλα με τα κηρύγματα και τις βαπτίσεις μετανοίας που προέβαινε ήταν επόμενο να προκαλέσει πλήθος ακροατών αλλά και πολλών θαυμαστών του απ' όλη την Παλαιστίνη που έσπευδαν να τον ακούσουν, μεταξύ των οποίων και στρατιώτες και Σαδουκαίοι και Φαρισαίοι, τους οποίους όλους στη συνέχεια βάφτιζε στον Ιορδάνη ποταμό.

Εκεί τον συνάντησε και ο Ιησούς Χριστός και του ζήτησε να τον βαπτίσει. Εκείνος αρχικά αρνήθηκε, λέγοντας ότι δεν είναι άξιος να βαφτίσει τον Μεσσία, αλλά ο Μεσσίας πρέπει να βαφτίσει αυτόν (Ματθ. 3.14), όμως ο Χριστός επέμνε και έτσι ο Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος βάφτισε τον Ιησού Χριστό στα νερά του ποταμού Ιορδάνη.

Ο αποκεφαλισμός

Τα λόγια του Προδρόμου ενοχλούσαν τους Φαρισαίους καθώς και τον τετράρχη της Γαλιλαίας και Περαιάς Ηρώδη Αντίπα, όταν τον έλεγξε για την παράνομη συμβίωση του με τη σύζυγό του ζώντος αδελφού του Ηρώδη Φιλίππου, την Ηρωδιάδα, ο οποίος και τον φυλάκισε.

Σε κάποια γιορτή των γενεθλίων του, ο Ηρώδης ζήτησε από την κόρη του Σαλώμη να του χορέψει και της υποσχέθηκε με όρκο να της δώσει ότι του ζητήσει.

Η Ηρωδιάς, η μητέρα της, που μισούσε τον Ιωάννη, βρήκε τότε την ευκαιρία που αναζητούσε όπου προέτρεψε τότε την κόρη της να ζητήσει το κεφάλι του προφήτη Ιωάννη μέσα σε ένα πινάκιο (πιάτο).

Έτσι ακολούθησε ο αποκεφαλισμός.

Μετά από το μαρτυρικό τέλος του Ιωάννη, προσελθόντες οι μαθητές του "ήραν το πτώμα αυτού και έθηκαν αυτό εν μνημείω."

Για όλα αυτά η Αγία μας εκκλησία τιμά ιδιαιτέρως τον Πρόδρομο του Κυρίου, κατατάσσοντας τον στην κορυφή των ιερών προσώπων της. Περισσότερες από έξι φορές το χρόνο, με ισάριθμες εορτές, τιμά το ιερό του πρόσωπο. Πλήθος ναών σε όλο τον ορθόδοξο κόσμο είναι αφιερωμένοι σ' αυτόν και χιλιάδες πιστοί φέρουν με καμάρι το σεπτό του όνομα. Το ίδιο και μια πλειάδα πόλεων, χωριών και τοπωνυμιών, φέροντας το όνομα του, δηλώνοντας τη μεγάλη προσωπικότητά του.

Σε εγκωμιαστικό του λόγο στην γέννηση του Ιωάννου, ο άγιος Θεόδωρος ο Στουδίτης καλεί όλη την οικουμένη, όλη την Εκκλησία να πανηγυρίζουν πριν από την γέννηση του Χριστού, ως προεόρτια, τα γενέθλια του Ιωάννου.

Εκείνου που στάθηκε "προεισόδιον άνθος της Χριστού παρουσίας", και "ανέβαλε μέσον νόμου και χάριτος" αλλά και υπήρξε ο "μείζων εν γεννητοίς γυναικών".

Σας ευχαριστώ

Δημήτριος Μητρόπουλος